

Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens

Advies wetgeving VTC nr. 2023/036 van 21 maart 2023

over

tekst	Ontwerp van besluit
van	van de Vlaamse Regering
titel	over de regeling voor de toekenning van investeringssubsidies voor strategische cultuur- en jeugdinfrastructuur
roepnaam	(besluit subsidies strategische cultuur- en jeugdinfrastructuur)
datum	zoals meegedeeld op 10 maart 2023

De Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "de VTC");

Gelet op het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (hierna: "het e-govdecreet"), inzonderheid artikel 10/4, §1;

Gelet op de Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (hierna AVG), inzonderheid artikel 36, 4, artikel 57, 1, c) en artikel 58, 3;

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVG");

Gelet op het verzoek om advies van de secretaris – generaal van het Departement Cultuur, Jeugd en Media van 10 maart 2023, ontvangen door de VTC op 15 maart 2023;

Gelet op de behandeling op de zitting van 21 maart 2023 en de beslissing om het dossier af te werken in een schriftelijke procedure;

Brengt op 21 maart 2023 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De secretaris – generaal van het Departement Cultuur, Jeugd en Media (hierna "de adviesvrager") verzocht om het advies van de Vlaamse Toezichtcommissie (hierna "VTC") over een ontwerp van besluit *over de regeling voor de toekenning van investeringssubsidies voor strategische cultuur- en jeugdinfrastructuur* (hierna "het Ontwerp"), zonder aanduiding van specifieke artikelen.
2. Aangezien de adviesbevoegdheid van de VTC op grond van artikel 10/4, § 1 van het e-govdecreet betrekking heeft op de verwerkingen van persoonsgegevens, is haar adviesverlening hiertoe beperkt.

Context

3. De Vlaamse Gemeenschap verleent via het Departement Cultuur, Jeugd en Media investeringsubsidies voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van cultuur- en jeugdinfrastructuur met bovenlokaal belang.

Het Ontwerp regelt de investeringsubsidies voor strategische cultuur- en jeugdinfrastructuur.

Strategische cultuur- en jeugdinfrastructuren zijn de grote cultuur- en jeugdinfrastructuren, zoals vermeld in artikel 6, §3, van het decreet van 18 december 2020, waarin een of meer cultuur- of jeugdorganisaties hun werking hebben en die een of meer van de volgende kenmerken hebben:

- de schaal van de cultuur- of jeugdinfrastructuur is van uitzonderlijke omvang;
- de cultuur- of jeugdwerking die in de infrastructuur plaatsvindt, richt zich op de Vlaamse Gemeenschap of ruimer;
- de infrastructuur vervult een specifieke cultuur- of jeugdfunctie van strategisch belang in een bredere Vlaamse regio;
- de infrastructuur heeft een uitzonderlijk cultureel belang door haar architecturale of historische waarde.

4. De volgende bepaling van het Ontwerp heeft betrekking op de verwerking van persoonsgegevens:

Art. 24. *In dit artikel wordt verstaan onder de algemene verordening gegevensbescherming: de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming).*

De administratie treedt op als de verwerkingsverantwoordelijke van persoonsgegevens, vermeld in artikel 4, 7), van de Algemene Verordening Gegevensbescherming, voor de verwerking van persoonsgegevens in het kader van de uitvoering van dit besluit, meer bepaald bij het ontvangen, beoordelen en verwerken van aanvragen tot subsidiëring, het toekennen van subsidies en het toezicht op toegekende subsidies.

De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de verwerkte persoonsgegevens, in het kader van de uitvoering van dit decreet:

- 1° de personeelsleden van de administratie;
- 2° externe deskundigen en experts.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit besluit heeft betrekking op volgende categorieën van betrokkenen:

- 1° personeelsleden van de bouwheer, de subsidieaanvrager en subsidieontvanger;
- 2° vertegenwoordigers, vrijwilligers en contactpersonen bij de bouwheer, de subsidieaanvrager en subsidieontvanger;
- 3° personen die worden vermeld in de aanvragen en de bijlagen ervan;
- 4° leden van de beoordelingscommissies.

De verwerking van persoonsgegevens in het kader van dit besluit heeft betrekking op volgende categorieën van persoonsgegevens:

- 1° identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de sociale zekerheid;
- 2° geboortedatum, geboorteplaats, geslacht, hoofdverblijfplaats, datum van overlijden;
- 3° financiële gegevens;
- 4° opleidingsgegevens;
- 5° loon- en tewerkstellingsgegevens;
- 6° gegevens over expertise en deskundigheid;
- 7° mandaten.

De administratie vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de

uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij gebrek daaraan kan de administratie die gegevens verkrijgen bij de aanvrager.

De administratie wisselt in het kader van de uitvoering van dit besluit minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

- 1° de tewerkstellingsgegevens van de aanvrager met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;
- 2° het rijksregisternummer, de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisseling van persoonsgegevens door de administratie vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in art. 3 van het Decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator van 13 juli 2012.

De bewaartermijnen voor persoonsgegevens die op basis van dit decreet worden bewaard, worden vastgelegd in selectieregels als vermeld in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij het bepalen van die bewaartermijnen wordt rekening gehouden met bouwhistorische waarde van de dossiers.

De administratie kan de gegevens van experts bekendmaken. Bedoelde bekendmaking omvat de volgende informatie:

- 1° de voornaam en de familienaam;
- 2° de postcode van de hoofdverblijfplaats.

II. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Voorafgaande toelichting

5. De VTC stelt vast dat de personen van wie gegevens worden verzameld en uitgewisseld de volgende zijn: personeelsleden van de bouwheer, de subsidieaanvrager en subsidieontvanger, vertegenwoordigers, vrijwilligers en contactpersonen bij de bouwheer, de subsidieaanvrager en subsidieontvanger, personen die worden vermeld in de aanvragen en de bijlagen ervan en leden van de beoordelingscommissies;

en dat het minstens de volgende gegevens betreft: identificatiegegevens, contactgegevens, financiële gegevens, opleidingsgegevens, loon- en tewerkstellingsgegevens, gegevens over expertise en deskundigheid en mandaten.

6. Het betreft informatie over natuurlijke personen met onder meer identificatiegegevens en dus gaat het om de verwerking van informatie over geïdentificeerde natuurlijke personen, zijnde persoonsgegevens zoals bedoeld in de AVG. De VTC gaat daarom na in hoeverre het Ontwerp en de bestaande decreten in lijn liggen met de principes van het gegevensbeschermingsrecht.

2. Kwaliteit van de regelgevende grondslag

7. De wettelijke basis van het Ontwerp is:

- de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen :

Artikel 20

De Regering maakt de verordeningen en neemt de besluiten die voor de uitvoering van de decreten nodig zijn, zonder ooit de decreten zelf te mogen schorsen of vrijstelling van hun uitvoering te mogen verlenen.

- het Programmadecreet van 18 december 2020 bij de begroting 2021, artikel 6, §1, §2, §3 en §6.

Artikel 6.

§ 1. De Vlaamse Regering kan investeringssubsidies verstrekken voor het bouwen, uitbreiden, verbouwen of aankopen van cultuur- en jeugdinfrastructuur met supralokaal belang.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt onder welke voorwaarden en op welke wijze de investeringssubsidies, vermeld in paragraaf 1, worden verstrekt.

De investeringssubsidies betreffen enerzijds de subsidiëring van grote cultuur- en jeugdinfrastructuren en anderzijds sectorale investeringssubsidies.

§ 3. Onder grote cultuur- en jeugdinfrastructuren worden verstaan: infrastructuur die van een uitzonderlijke omvang zijn en waarin een cultuur- of jeugdwerking wordt gerealiseerd die zich richt tot de Vlaamse Gemeenschap of ruimer. De Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media adviseert mee over de langetermijnvisie en -planning aangaande de nieuwe grote cultuur- en jeugdinfrastructuren.

(...)

§ 6. De regeling voor het toekennen van subsidies zal volgende bestanddelen bevat- ten:

1° de bepaling van de kandidaat-subsidietrekker en de voorwaarden om voor subsidiëring in aanmerking te komen;

2° de bepaling in verband met terugbetaling van de toegekende subsidies, bij vervreemding van de infrastructuur of bestemmingswijziging ervan;

3° voor de toekenning van sectorale investeringssubsidies, zal de regeling nog bevatten:

a) de wijze en de termijnen van het indienen van aanvragen;

b) de beoordelingscriteria;

c) de wijze van principiële toezegging;

d) de uitbetalingsvoorwaarden en -modaliteiten.

(...)

8. Het decreet bevat geen bepalingen inzake de bescherming van persoonsgegevens.
9. Het komt de stellers van het Ontwerp toe om erover te waken dat - en dit ook voor de bestaande wet- en regelgeving - elke verwerking die in onderhavige context zal plaatsvinden een rechtvaardigingsgrond vindt in artikel 6 AVG.
10. Het Ontwerp of de nota aan de Vlaamse Regering vermelden niet expliciet op grond van welke rechtvaardigingsgrond in de AVG de verwerking van persoonsgegevens zal plaatsvinden. De VTC gaat er van uit dat de gegevens verwerkt worden op basis van de rechtvaardigingsgrond "taak van algemeen belang" aangezien het dossierbeheer betreft. De VTC beveelt aan om dit op te nemen in het Ontwerp of minstens in de nota aan de Vlaamse regering.
11. De VTC wenst in herinnering te brengen dat elke overheidsinmenging in de bescherming van de persoonlijke levenssfeer zoals gewaarborgd door artikel 8 van het EVRM¹, artikel 7 van het Handvest van de Grondrechten van de Europese Unie samengelezen met artikel 52.1 van het Handvest en artikel 22 van de Grondwet moet worden voorgeschreven in een 'voldoende precieze wettelijke bepaling' die beantwoordt aan een dwingende maatschappelijke behoefte en evenredig is met de nagestreefde doelstelling. In een dergelijke precieze wettelijke

¹ Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden.

bepaling moeten de essentiële elementen² van de met de overheidsinmenging gepaard gaande verwerkingen van persoonsgegevens omschreven zijn³.

12. Voor verwerkingen op basis van artikel 6, lid 1, e), AVG⁴, die niet zozeer betrekking hebben op het privé-leven, maar eerder enkel op de bescherming van persoonsgegevens, moet het doeleinde voldoende duidelijk blijken uit de taak van algemeen belang of voor de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is verleend door unierecht of lidstatelijk recht. Andere elementen van de verwerking die al duidelijk (eventueel impliciet) blijken uit de bestaande wetgeving moeten niet per se herhaald worden. De VTC vindt het niettemin een goede praktijk om dat wel te doen om een uniform kader te creëren waarop verschillende uitvoeringsbesluiten kunnen steunen. Bovendien maakt dit het veel gemakkelijker om de verwerkingen van persoonsgegevens te toetsen aan de AVG, zowel voor de toezichthouder als voor de betrokkenen. Er is dus een onderscheid te maken tussen de legaliteitstoets (eisen waaraan de wettelijke basis moet voldoen om geldig te zijn) en de conformiteitstoets aan de AVG.
13. Aangezien met de vermelding van de essentiële elementen ook minstens gedeeltelijk tegemoetgekomen wordt aan artikel 5, 1, a), AVG, dat bepaalt dat persoonsgegevens moeten worden verwerkt op een wijze die ten aanzien van de betrokkene behoorlijk en transparant is, zal het ontbreken van deze elementen zwaardere transparantiemaatregelen vragen. Er zal immers niet naar wetgeving waarin de verwerking uitdrukkelijk geregeld is, kunnen verwezen worden.
14. De opstellers van de wettelijke en reglementaire teksten zullen moeten inschatten of de beoogde verwerking een meer uitgewerkte rechtsgrond nodig heeft. Daarbij moet in eerste instantie gekeken worden naar de graad van inmenging van de overheid in het privé-leven.
15. Hierbij moet er op gelet worden dat in een eventueel uitvoeringsbesluit (mits delegatie aan de Vlaamse Regering) verdere modaliteiten kunnen worden bepaald, maar dat de essentie in het decreet zelf moet worden opgenomen wat nu nog niet het geval is. De machtiging aan de Vlaamse Regering moet voldoende nauwkeurig omschreven zijn en betrekking hebben op de tenuitvoerlegging van de maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de decreetgever zijn vastgesteld. De VTC verwijst naar de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof inzake delegatie door de wetgever⁵.
16. De VTC wijst erop dat er ook sprake is van persoonsgegevens als bedoeld in artikel 9 AVG, namelijk gegevens over de mandaten, waaruit politieke opvattingen kunnen blijken.

² Artikel 6, AVG vermeldt de volgende elementen:

- het doel van de verwerking;
- de types of categorieën van te verwerken persoonsgegevens; Deze gegevens moeten bovendien beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt („minimale gegevensverwerking”);
- de betrokkenen;
- de entiteiten waaraan en doeleinden waarvoor de persoonsgegevens mogen worden verstrekt;
- de opslagperioden;
- de aanduiding van de verwerkingsverantwoordelijke(n).

³ EHRM, arrest *Rotaru c. Roumania*, 4 mei 2000; GWH 23 april 2015, arrest nr. 44/2015, 63; GWH 5 oktober 2017, arrest nr. 100/2017, 17; GWH 15 maart 2018, arrest nr. 29/2018, 26; GWH 14 januari 2021, arrest nr. 2/2021, overw. B.22.1.e.e.; GWH 18 november 2021, arrest nr. 158/2021, overw. B.6; GWH 9 december 2021, B.53.1-B.53.2; R.v.St, adv. 68.936/AV van 7 april 2021 over een voorontwerp van wet *betreffende maatregelen van bestuurlijke politie tijdens een epidemische noodsituatie*, Parl.St. Kamer, 2020-2021, doc. nr. 551951/001, 94-98; SCHRAM, F., *Privacy & persoonsgegevens. Handboek*, Brussel, Politeia, 2019, 75-98, 111-116; DEGRAVE, E., *"L'é-gouvernement et la protection de la vie privée – Légalité, transparence et contrôle"*, Collection du CRIDS, Larcier, Brussel, 2014, p. 161 e.v.

⁴ “e) de verwerking is noodzakelijk voor de vervulling van een taak van algemeen belang of van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen;”

⁵ bv. GWH nr. 166/2011, 10 november 2011, overw. B.43.3 e.v., GWH nr. 158/2021, 18 november 2021, overw. B.8.4.2., GWH nr. 26/2023, 16 februari 2023, overw. B.74.1.

17. Bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van de artikelen 9 en 10 AVG behoeven strengere beveiligingsmaatregelen. De VTC wijst op de toepasselijkheid van de artikelen 9 en 10, §2, WVG die aangeven welke bijkomende veiligheidsmaatregelen moeten voorzien worden:
- de categorieën van personen aanwijzen die de persoonsgegevens kunnen raadplegen, waarbij hun hoedanigheid ten opzichte van de verwerking van de betrokken gegevens nauwkeurig moet worden omschreven;
 - de lijst van de aldus aangewezen categorieën van personen ter beschikking houden van de bevoegde toezichthoudende autoriteit voor gegevensbescherming;
 - ervoor zorgen dat de aangewezen personen door een wettelijke of statutaire verplichting, of door een evenwaardige contractuele bepaling ertoe gehouden zijn het vertrouwelijke karakter van de betrokken gegevens in acht te nemen.
18. Andere maatregelen kunnen geformuleerd worden op basis van een gegevensbeschermingseffectbeoordeling (zie verder).

3. Doelbinding

19. Persoonsgegevens moeten voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden worden verzameld en mogen vervolgens niet verder op een met die doeleinden onverenigbare wijze worden verwerkt (artikel 5, 1, b), AVG).
20. De volgende doeleinden worden in het Ontwerp vermeld: het ontvangen, beoordelen en verwerken van aanvragen tot subsidiëring, het toekennen van subsidies en het toezicht op toegekende subsidies.
21. De doeleinden zijn dan ook welbepaald en transparant. Verder zijn de doeleinden die worden nagestreefd nuttig en noodzakelijk, rekening houdend met het algemeen belang. Er is een evenwicht tussen het belang van de betrokkenen om hun rechten en vrijheden te vrijwaren en het algemeen belang om tot een verwerking van gegevens over te gaan.
22. De VTC is van oordeel dat de doeleinden welbepaald, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigd zijn.

4. Verantwoordelijkheid

23. Artikel 4.7) AVG bepaalt dat voor de verwerkingen waarvan de regelgeving het doel en de middelen vastlegt, de **verwerkingsverantwoordelijke** diegene is die daarin als dusdanig wordt aangewezen.
24. Het Ontwerp duidt de administratie aan als verwerkingsverantwoordelijke, waaronder begrepen dient te worden het Departement Cultuur, Jeugd en Media, vermeld in artikel 24, §1, van het besluit van de Vlaamse Regering van 3 juni 2005 met betrekking tot de organisatie van de Vlaamse administratie.
25. De decreetgever, de Vlaamse Regering en de verwerkingsverantwoordelijken moeten nagaan of het uitvoeren van een **gegevensbeschermingseffectenbeoordeling** (GEB - artikel 35 AVG)⁶ voor de verschillende gegevensstromen al dan niet noodzakelijk is.

⁶ Voor meer uitleg over en model van GEB, zie:

- <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-dpia>

- Info op website van de federale Gegevensbeschermingsautoriteit:

<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/professioneel/avg/effectbeoordeling-geb>

- Aanbeveling CBPL nr. 01/2018 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

26. De VTC meent alvast dat het uitvoeren van een GEB verplicht zal zijn gelet op **de lijst van de VTC**⁷ met verwerkingen waarvoor een Vlaamse bestuursinstantie een GEB moet uitvoeren conform artikel 35.4 van de AVG.
27. De VTC verwijst in dit kader naar het punt:
- 3) wanneer er op systematische wijze bijzondere categorieën van persoonsgegevens in de zin van artikel 9 van de AVG, evenals persoonsgegevens met betrekking tot strafrechtelijke veroordelingen of strafbare feiten zoals omschreven in artikel 10 van de AVG of gegevens van zeer persoonlijke aard (zoals financiële gegevens en gegevens over inkomen en vermogen, werkloosheid, betrokkenheid van jeugdzorg of maatschappelijk werk, gegevens omtrent huishoudelijke en privé-activiteiten, locatiegegevens) worden uitgewisseld tussen meerdere verwerkingsverantwoordelijken. GEVOELIGE GEGEVENS [criteria 4 en 5];
28. De VTC wijst erop dat een GEB aan de VTC kan worden voorgelegd voor advies. Bij een hoog risico is de consultatie van de VTC verplicht⁸.

5. Minimale gegevensverwerking

29. Conform artikel 5.1, c), AVG, moeten de persoonsgegevens toereikend, ter zake dienend en beperkt zijn tot wat noodzakelijk is voor de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
30. De **categorieën betrokkenen** zijn:
- personeelsleden van de bouwheer, de subsidieaanvrager en subsidieontvanger;
 - vertegenwoordigers, vrijwilligers en contactpersonen bij de bouwheer, de subsidieaanvrager en subsidieontvanger;
 - personen die worden vermeld in de aanvragen en de bijlagen ervan;
 - leden van de beoordelingscommissies.
31. De **categorieën van persoonsgegevens** zijn:
- identificatiegegevens, waaronder het rijksregisternummer of identificatienummer van de sociale zekerheid;
 - geboortedatum, geboorteplaats, geslacht, hoofdverblijfplaats, datum van overlijden;
 - financiële gegevens;
 - opleidingsgegevens;
 - loon- en tewerkstellingsgegevens;
 - gegevens over expertise en deskundigheid;
 - mandaten.
32. Wat de **ontvangers** betreft: het Departement Cultuur, Jeugd en Media, de Minister bevoegd voor cultuur en de Minister bevoegd voor jeugd, de leden van de beoordelingscommissie.
33. De VTC benadrukt dat de toegang tot de gevraagde gegevens enkel kan open gesteld worden voor de taken en het werkgebied waar iedere medewerker voor bevoegd is.

- Richtlijnen Groep 29 (WP 248) (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/handleiding-gegevensbeschermingseffectbeoordeling.pdf>)

⁷ Beslissing VTC nr. O/2020/01 van 14 januari 2020 betreffende Aanname van de lijst met verwerkingen waarvoor een Gegevensbeschermingseffectbeoordeling dient te worden uitgevoerd conform artikel 35.4 van de Algemene Verordening Gegevensbescherming door Vlaamse bestuursinstanties
https://overheid.vlaanderen.be/sites/default/files/media/VTC/VTC_O_2020_01_DPIA_lijsten_v1_voor_web.pdf

⁸ Artikel 36, AVG bepaalt dit als volgt: “Wanneer uit een gegevensbeschermingseffectbeoordeling krachtens artikel 35 blijkt dat de verwerking een hoog risico zou opleveren indien de verwerkingsverantwoordelijke geen maatregelen neemt om het risico te beperken, raadpleegt de verwerkingsverantwoordelijke voorafgaand aan de verwerking de toezichhoudende autoriteit.”

34. Het Ontwerp voorziet in dat verband:

De volgende categorieën van personen hebben toegang tot de verwerkte persoonsgegevens, in het kader van de uitvoering van dit decreet:

1° de personeelsleden van de administratie;

2° externe deskundigen en experts.

Gezien er ook gegevens in de zin van artikel 9 AVG verwerkt worden acht de VTC het aangewezen deze categorieën verder te beperken, zeker wat de personeelsleden van de administratie betreft, bijvoorbeeld tot een afdeling of personeelsleden met een specifieke functie.

35. Wat de categorieën betrokkenen betreft ziet de VTC de meerwaarde niet in van het verwerken van gegevens van vrijwilligers. Ook de nota geeft in dat verband geen uitleg. De VTC beveelt derhalve aan deze categorie van betrokkenen niet te vermelden, dan wel uitdrukkelijk in de nota te motiveren waarom persoonsgegevens van deze betrokkenen verwerkt worden.

36. De VTC vestigt verder alleszins de aandacht op de artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen* die een machtigingsvereiste instellen van de minister bevoegd voor Binnenlandse Zaken voor het gebruik van het rijksregisternummer⁹.

37. Wat de categorieën persoonsgegevens betreft ziet de VTC de meerwaarde niet in van het verwerken van de volgende gegevens: geboorteplaats en geslacht. Ook de nota geeft in dat verband geen toelichting. De VTC beveelt dan ook aan om deze gegevens niet te verwerken, minstens om uitdrukkelijk in de nota te motiveren waarom deze persoonsgegevens verwerkt worden.

38. Wat de categorie “mandaten” betreft gaat de VTC ervan uit dat hiermee politieke mandaten of eventueel een mandaat in de Raad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media bedoeld wordt, zoals vervat in artikel 13 van het Ontwerp, maar ook dit dient, gezien de bijzondere categorie, verduidelijkt te worden.

39. Bovendien verbiedt artikel 9 van de AVG in principe verwerking van persoonsgegevens waaruit politieke opvattingen blijken. De adviesvrager dient dan ook aan te geven op welke uitzondering van artikel 9.2 beroep gedaan kan worden. De VTC maakt voorbehoud wat dat betreft.

40. In het Ontwerp wordt specifiek de **mededeling** geregeld van gegevens.

41. Het Ontwerp bepaalt in dat verband :

De administratie wisselt in het kader van de uitvoering van dit besluit minstens de volgende persoonsgegevens uit met de volgende instanties:

1° de tewerkstellingsgegevens van de aanvrager met de Rijksdienst voor Sociale Zekerheid;

2° het rijksregisternummer, de identificatiegegevens van de aanvragers met het Rijksregister van de natuurlijke personen.

De uitwisseling van persoonsgegevens door de administratie vinden plaats met tussenkomst van de bevoegde dienstenintegratoren, vermeld in art. 3 van het Decreet houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator van 13 juli 2012.

42. Er zal rekening moeten gehouden worden met artikel 8 van het Vlaams e-govdecreet van 18 juli 2008, dat aan Vlaamse instanties de verplichting oplegt om protocollen af te sluiten voor de mededeling van persoonsgegevens aan andere overheden.

⁹ Artikelen 5 en 8 van de wet van 8 augustus 1983 *tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen*

43. De VTC wijst op de mededeling van persoonsgegevens die zal gebeuren in het kader van de subsidiedatabank van het Departement Financiën en Begroting. Een adviesvraag over deze databank werd al aan de VTC voorgelegd (VTC/A/W/2021/43).
44. De VTC wijst erop dat optioneel advies aan haar kan gevraagd worden over een ontwerpprotocol.
45. Het Ontwerp vermeldt verder:
- De administratie vraagt in eerste instantie de persoonsgegevens en andere gegevens bij de authentieke gegevensbronnen, vermeld in artikel 5 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 houdende de uitvoering van artikel III.66, III.67 en III.68 van het Bestuursdecreet van 7 december 2018. Bij gebrek daaraan kan de administratie die gegevens verkrijgen bij de aanvrager.*
46. De VTC meent dat deze bepaling overbodig is en ingaat tegen het overschrijfverbod gezien artikel III.69 van het bestuursdecreet.
47. Krachtens artikel 5.1, e) AVG mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard, in een vorm die het mogelijk maakt de betrokkenen te identificeren, dan noodzakelijk voor de verwezenlijking van de doeleinden waarvoor zij worden verwerkt.
48. Wat de **bewaartermijn** betreft, verwijst het Ontwerp naar de selectieregels als vermeld in artikel III.87, §1, van het Bestuursdecreet van 7 december 2018 en stelt dat bij het bepalen van die bewaartermijnen rekening gehouden wordt met bouwhistorische waarde van de dossiers.
49. De VTC doet echter opmerken dat dit geen maximale termijnen betreft.
50. Het moet evenwel duidelijk zijn hoelang het departement Cultuur, Jeugd en Media mag bijhouden. Hiervoor moet enerzijds gekeken worden naar de eventueel toepasselijke archiefwetgeving en anderzijds dient een proportionaliteitsafweging te worden gemaakt.
51. In het licht van artikel 6.3 van de AVG, adviseert de VTC om in het Ontwerp de maximale bewaartermijn(en) van de met het oog op de onderscheiden doeleinden voor deze verwerking van persoonsgegevens te voorzien, of toch minstens criteria op te nemen die toelaten deze bewaartermijn(en) te bepalen. Bovendien dienen deze termijn(en) in de nota verantwoord te worden.

6. Juistheid

52. Persoonsgegevens moeten juist zijn en zo nodig worden geactualiseerd (artikel 5, 1, d), AVG).
53. Het Ontwerp bevat geen bepalingen hierover. De VTC beveelt aan dat de verwerkingsverantwoordelijke hiertoe de nodige maatregelen neemt.

7. Rechten van de betrokkenen en transparantie

54. Artikel 12 AVG bepaalt dat de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen neemt opdat de betrokkene de in de artikelen 13 en 14, AVG bedoelde informatie en de in de artikelen 15 tot en met 22 en artikel 34, AVG bedoelde communicatie in verband met de verwerking in een beknopte, transparante, begrijpelijke en gemakkelijk toegankelijke vorm en in duidelijke en eenvoudige taal ontvangt.
55. De VTC is van oordeel dat het aanbevolen is om het Ontwerp aan te vullen met de verplichting om de **vermeldingen** zoals bedoeld in randnummer 54, op te nemen in de communicatie met de burger zodat de betrokkenen goed geïnformeerd worden over de verwerking van hun persoonsgegevens en het voor de betrokkenen duidelijk is wat hun rechten zijn en tot wie zij zich moeten richten voor de uitoefening van hun rechten.

8. Beveiligingsmaatregelen

56. Artikel 32 AVG verplicht de verwerkingsverantwoordelijke om gepaste technische en organisatorische maatregelen te treffen die nodig zijn voor de bescherming van de persoonsgegevens. Deze maatregelen moeten een passend beveiligingsniveau verzekeren rekening houdend, enerzijds, met de stand van de techniek ter zake en de kosten voor het toepassen van de maatregelen en, anderzijds, met de aard van de te beveiligen gegevens en de potentiële risico's.
57. De VTC wijst erop dat aangezien de gegevens bijzondere categorieën van persoonsgegevens betreft een bijzondere aandacht vereist is inzake informatieveiligheid.
58. Aangezien artikel 9 van het Ontwerp uitdrukkelijk bepaalt dat de aanvraag voor investeringssubsidies verplicht via een webtoepassing moet gebeuren, verdient het aspect beveiliging bijzondere aandacht.
59. Artikel 32, AVG wijst op een aantal voorbeeldmaatregelen om, waar passend, een op het risico afgestemd beveiligingsniveau te waarborgen:
- de pseudonimisering en versleuteling van persoonsgegevens;
 - het vermogen om op permanente basis de vertrouwelijkheid, integriteit, beschikbaarheid en veerkracht van de verwerkingssystemen te garanderen;
 - het vermogen om bij een fysiek of technisch incident de beschikbaarheid van en de toegang tot de persoonsgegevens tijdig te herstellen;
 - een procedure voor het op gezette tijdstippen testen, beoordelen en evalueren van de doeltreffendheid van de technische en organisatorische maatregelen ter beveiliging van de verwerking.
60. Voor de concrete uitwerking hiervan wijst de VTC op de aanbeveling¹⁰ ter voorkoming van gegevenslekken en op de referentiemaatregelen¹¹ die bij elke verwerking van persoonsgegevens in acht zouden moeten worden genomen. De VTC benadrukt ook het belang van een behoorlijk gebruikers- en toegangsbeheer¹² en een logging van de toegangen zodat de functionaris en de toezichhouders kunnen controleren wie wanneer toegang had tot welke gegevens, wat zijn/haar acties waren en waarom¹³.
61. Voor zover er gedacht wordt aan het gebruik van cloudtoepassingen, verwijst de VTC naar haar adviezen en aanbevelingen daarover¹⁴.

III. BESLUIT

62. De VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:
- de rechtvaardigingsgrond opnemen in het Ontwerp, minstens in de nota aan de Vlaamse Regering (luik 2);
 - de essentiële elementen van de verwerking zo spoedig mogelijk opnemen in het decreet (luik 2);

¹⁰ Aanbeveling CBPL nr. 01/2013

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2013.pdf>)

¹¹ Referentiemaatregelen CBPL voor de beveiliging van elke verwerking van persoonsgegevens, Versie 1.0 (<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/nota-inzake-de-beveiliging-van-persoonsgegevens.pdf>)

¹² Zie ook Aanbeveling CBPL nr. 01/2008

(<https://www.gegevensbeschermingsautoriteit.be/publications/aanbeveling-nr.-01-2008.pdf>)

Verschillende instanties kunnen hiervoor aangepaste technologische oplossingen bieden (zoals bijvoorbeeld de Kruispuntbank van de Sociale zekerheid).

¹³ *Audit trailing of beveiligd controlespoor.*

¹⁴ <https://overheid.vlaanderen.be/vlaamse-toezichtcommissie-cloud>

- een gegevensbeschermingseffectenbeoordeling uitvoeren (luik 4);
- de categorieën “vrijwilligers”, “geboorteplaats” en “geslacht” niet verwerken, dan wel in de nota uitdrukkelijk motiveren waarom deze verwerkt dienen te worden (luik 5);
- het begrip “mandaten” verduidelijken (luik 5);
- aangeven op welke uitzondering(en) van artikel 9.2 AVG beroep gedaan wordt (luik 5);
- de bewaartermijn opnemen in het Ontwerp, minstens criteria opnemen die toelaten een maximale bewaartermijn te bepalen en deze termijn verantwoorden in de nota (luik 5);
- de nodige maatregelen nemen voor de juistheid van de gegevens (luik 6);
- de transparantiemaatregelen uitwerken (luik 7).

Hans Graux,
Voorzitter VTC

Getekend door: Hans Graux (Signature)
Getekend op: 2023-04-05 11:08:01 +02:00
Reden: Ik keur dit document goed

